4de. JAARGANG. CURAÇAO DEN 23n. APRIL 1887. N° 173.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur:
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba.* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Teissedre 39. Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Corant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

23 April	*Maracaibo*	van Maracaibo
23 „	*Caracas*	„ New York
28 „	*Fransche St.*	„ Havre.

CALENDARIO.
April.

24 DOMINGO	II despues di Pacua.
25 LUNA	S. Márcos evang.
26 MARTES	SS. Cleto i Marcelino, papa i mm.
27 RAZON	B. Pedro Can., c. S. Egbertus m.
28 HUEBES	S. Vidal, m.
29 VIERNES	S. Pedro di Verona, m.
30 SABRA	Sta. Catalina di Sena, v.

STAND DER MAAN.
E. K. 30 April 3 u. 24 min. P. M.

Opkomst der Zon:
30 April 5 ure 45 min.
Ondergang der Zon:
30 April 6 ure 15 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

25 April	*Philadelphia*	naar N.-York
27 „	*Maracaibo*	„ Maracaibo
30 „	*Duitsche St.*	„ Hamburg.

DE HERSTELLENDE MACHT VAN HET PAUSDOM.

—o—

De lezing over de „*Macht van het Pausdom*", door den Zeereerw. pater Van Schijndel in de eerste dagen van Maart jl. voor de leden der Katholieke Leesvereeniging te Rotterdam gehouden, heeft de hoogste belangstelling der aanwezigen en van de Nederlandsche Katholieke pers opgewekt, o. a. om het actuëele van het onderwerp. Kon de opbouwende macht des Pausdoms door den redenaar uit de geschiedenis bewezen worden, van de herstellende macht zijn wij allen getuigen, en als wij er weinig aan denken, dan is het omdat wij er onophoudelijk de bewijzen van aanschouwen. Zoo bemerkt men den toenemenden groei niet van een kind, dat men dagelijks ziet. Alleen hij, die het kind slechts nu en dan ontmoet, staat soms verbaasd over zijne ontwikkeling.

Nu is het waar, dat de bekende welsprekendheid van den redenaar een machtigen indruk op zijn auditorium moest maken, en dat zijne keurige groepeering der feiten en zijne leerrijke beschouwingen, nu eens met ongeloofelijke soberheid van woorden uitgedrukt, dan weder in schitterenden rijkdom van taal neergelegd, dikwijls de aangenaamste verrassingen moesten bereiden; maar dit neemt niet weg, dat meer dan al het overige de feiten verbazen, waarop in die rede gewezen wordt en welke de spreker met elkander vergelijkt.

't Is weder de geschiedenis, die leert, dat de herstellende macht des Pausdoms zich onmiddellijk na de verwoestingen, door het Protestantisme aangericht, is gaan openbaren. Nu dit werk van herstel zich tot in onze dagen voortzet, ja met grooter kracht dan ooit, kunnen wij er getuigen van zijn, het bewonderenswaardig feit leeren kennen uit eigen aanschouwing, uit eigen ervaring.

Dit geslacht heeft den arbeid aanschouwd van Leo XIII en Pius IX, en velen leven er nog, die van de groote daden van Gregorius XVI getuigen zijn geweest. Wie zal zeggen, wie zal schrijven, wat deze drie Pausen alleen gedaan hebben aan de restauratie der geheele maatschappij op godsdienstig en zoo menig ander gebied! Maar al kan niemand dat, ieder zal toegeven, dat Gregorius XVI de Revolutie bestreden, Pius IX door haar geleden heeft, en Leo XIII ijverig bezig is de vruchten van den arbeid en het lijden zijner doorluchtige voorgangers met meesterhand in te zamelen.

Welke groote figuren! En deze drie vullen een halve eeuw met hare ontelbare groote, laat ons zeggen wereldgebeurtenissen. Zij gelijken niet op elkander, maar werken tot het zelfde doel en in dezelfde richting: het zijn allen heroën, maar de een in den strijd, de andere in het lijden, de derde in de zegepraal. Doch ook die strijd en dat lijden waren victorie, en de zegepraal wordt niet behaald dan strijdend en lijdende.

—

Hoe heeft zich de herstellende macht des Pausdoms in ons dierbaar Nederland niet geopenbaard onder die drie Pausen! Hoe zag het er daar uit, toen Gregorius begon te regeeren, en hoe is thans de toestand der Nederlandsche Katholieken! 't Verschil doet aan dat tusschen nacht en dag denken. Al erkennen wij gaarne, dat de Nederlandsche Katholieken nog niet zijn waar zij wezen moeten, wie had in 1830 gedroomd, dat zij na 50 jaar zich in zulk een bloei zouden verheugen als werkelijk het geval is?

Tijdens de breuk tusschen de Hollanders en Belgen werden in Nederland wel geen schavotten voor de Katholieken opgericht, zelfs werden geen banvonnissen tegen hen geslagen, maar er was toch niet veel noodig om in den kerker te geraken, zooals o. a. Le Sage ten Broek moest ondervinden. Het Protestantisme was overheerschend, en het Caesaropapisme van Willem I en zijne omgeving kon met geen goed oog de gehoorzaamheid aanzien, die de Katholieken, was het dan ook alleen in godsdienstzaken, aan een buitenlandsch Opperhoofd bewezen. Hunne politieke invloed had niets te beduiden; in de Kamers hadden de Katholieken de uiterste behoedzaamheid in acht te nemen, en nog werd op hunne redevoeringen weinig acht geslagen. In het burgerlijke leven was het, alsof zij nog onder de Protestansche Staatsmacht zuchtten. De Katholieken werden gewantrouwd, van openbare bedieningen zooveel mogelijk uitgesloten, uit vele sociale kringen geweerd. Er waren heel wat plaatsen, waar hij geen toegang had die een kruis maakte. Zij hadden enkele kleine bladen en tijdschriften, en de school was geheel in de macht van het Protestantisme.

—

Wat is dit nu alles veranderd, en al sedert lang. Sedert wanneer vooral? Sedert het Pausdom in ons Moederland zijn herstellende macht toonde door het herstel der bisschoppelijke hierarchie. Na 1853 is alles gaan veranderen, heeft de toestand der Katholieken eene algeheele wijziging ondergaan. Hunne tegenstanders begrepen óf bewust óf instinctmatig de macht van dat feit, want nadat de geduchte Aprilstorm het niet had kunnen beletten, beproefde de in kracht toenemende liberale pers alle succes er van onmogelijk te maken. De orthodoxe pamfletten uit de jaren 1830—1850 hebben geen giftiger taal tegen de Katholieken uitgeslagen dan de liberale pers in de eerste 30 jaren na het herstel der bisschoppelijke hierarchie. Maar alles te vergeefs; de herstellende macht des Pausdoms werkte en liet zich niet beteugelen. De Katholieke school ontstond, niet door de wet van 1857 maar door het Mandement van 1867; en het liberalisme verloor zijn invloed op de groote massa der Katholieken, wier jeugd in veiligheid gebracht was. Reeds nu is een geslacht uit de Katholieke school in Nederland voortgekomen, en is dit nog bevreesd voor het Protestantisme, voor het liberalisme? Kent dit nog menschelijk opzicht?

Tegenover de liberale pers hebben de Katholieken hun pers, en de toon der liberale bladen is belangrijk minder scherp tegen hen dan in de jaren 1870–1880, vermoedelijk omdat men is gaan inzien, dat de ontwikkeling hunner pers niet meer tegen te houden is. Nu en dan valt een of ander liberaal bladje, zooals *Uilenspiegel* of een dergelijk, nog eens in razernij, maar daarover maakt men zich slechts een oogenblik boos; in den regel let men er niet meer op. De liberale pers ignoreert de Katholieken zelfs niet meer maar neemt wel degelijk notitie van hen, ja openbaart niet zelden hare groote verbazing over de kunst, de geleerdheid, de goede hoedanigheden van hen, die zij voor 10 jaar nog domme pers noemde. Van liberale zijde houdt men zich zoozeer met de Katholieken bezig, dat de Eerw. heer Van Schijndel met volle gerustheid beweren kon: „ik zou op deze plaats even goed voor een auditorium van ongeloovigen de grootheid van Leo XIII kunnen verkondigen: ieder zou met aandacht luisteren en niemand mij tegenspreken."

Maar hieruit volgt van zelf, dat de politieke en maatschappelijke toestand der Katholieken in Nederland anders is geworden dan zij voor een betrekkelijk klein aantal jaren was. Zij tellen tegenwoordig mee in het maatschappelijk en staatkundig leven: zij oefenen daarop invloed uit, zelfs als er feiten gesteld worden, die hen niet aangenaam zijn maar welke zij niet beletten kunnen. Zonder dien invloed zou men geheel andere dingen zien gebeuren. Wat zij niet direct in de Kamers kunnen bewerken, verkrijgen de Katholieken, door hunnen invloed op de publieke opinie, door hunne schrijvers en kunstenaars op elk gebied, door hunne deelneming aan alle werkingen van het publieke leven.

—

Ja, het Katholicisme gaat vooruit, hard vooruit in Nederland, maar men bemerkt het zoo niet; het feit is te alledaagsch geworden. Alleen als men er op de Katholieken wijst, dan ja geraakt men in de hoogste verbazing en zegt: wat groote verandering heeft er inderdaad plaats gehad! En met wat groote snelheid! Wie had dat over 20, 30, zelfs nog maar over 10 jaar gedacht!

Komt dan het een of ander liberaal blad zeggen:—"dat hebt gij aan ons te danken en aan de Grondwet."—dan lachen de Nederlandsche Katholieken zoo hartelijk en smakelijk mogelijk en antwoorden:—"gij hebt het mis, goede vriend, zonder de herstellende macht des Pausdoms zou u-

we grondwet ons niet van de verdrukking van het Protestantisme verlost hebben. De groote Pius IX heeft ons de bisschoppelijke hierarchie teruggegeven en door zijn lijden en strijden ons geleerd hoe wij tegenover onze tegenstanders op godsdienstig en maatschappelijk gebied handelen moeten. Door zijne vastheid van karakter, door zijn onverzettelijkheid op het stuk der beginselen heeft hij ons aangetoond, dat wij ons nooit over ons geloof moeten schamen en er geen titel of jota ons van laten ontnemen. Daardoor worden wij rotsen, waarop alle liberaal of Protestantsch dwaalbegrip schipbreuk lijdt."

En zal de bloei van het Katholicisme overal blijven aanhouden, dan is het noodig dat wij, Katholieken, het door ons ingenomen standpunt handhaven: altijd sterker, altijd vuriger moet ons geloof worden; de laatste sporen van menschelijk opzicht moeten verdwijnen. Maar staan wij pal op het stuk der beginselen, in den omgang met onze tegenstanders, in het burgerlijk leven behooren wij de meeste welwillendheid aan den dag te leggen en hen door ons liefdevol gedrag toonen hoe goed onze leer is, hoe uitnemend onze beginselen.

Aldus handelend, zullen wij het de herstellende macht des Pausdoms mogelijk maken de volheid harer zegeningen over ons en de geheele wereld uit te storten.

CARDENAL FISHER.

Coe grandi alegria Catolicanan lo a informa sin duda, koe na Roma nan ta ocupar actualmente coe buscamentoe di prueba i documentoe necesario pa doena título di Santoe na un partida di muchoe di e héroë Inglesnan koe tabata matar na tempoe di gobierno di Enrique VIII i e célebre Reina Elisabeth pa defensa di fé Católica i supremacía di Papa. Den nomber di e mártirnan-ai nos ta haja na promé lugar, Tomás Morus, Cardenal Fisher i mama di Cardenal Pope. E promé di e tresnan-aki ta bon conocir pa toer hende, como e famoso Canciller, koe no kier a doena su servicio na Rei Enrique VIII, tempoe esaki kier a kibra su promé matrimonio legítimo i koe p'esai a toema toer poder di Papa riba Iglesia Católica den Inglaterra. Fin glorioso di Cardenal Fisher ta ménos generalmente conocir. Aki na continuacion nos ta doena nos lesadornan un descripcion corticoe de su martirio, pa nan mira cuantoe Catolicanan tabata poersigir i cuantoe nan mester a sufri muchoe be pa nan fé i tambe com e mes fé ta inspira nan balor pa hari nan burdugonan i moeri como berdadero jioe di Hesu Cristoe.

Fisher, koe un tempoe a goza di mas grandi confianza na Corte i cerca Rei Enrique VIII, tabata sufri hopi tempoe caba den prizon, i pa miedoe su amigoenan a bandoné. Casi sin alimento, coe un bistir koe tabata cai na pida pida for di su curpa, e obispoe di Rochester mester a pasa su dianan den un prizon susji. Por fin, despues koe el a drama muchoe lágrima, nan a bin permitié un pida papel coe pen, i coe manoe temblar el a scirbi e poco palabranan-aki na e Cromwell hipócrita i baho, koe historia ta recorda coe terror:

"Tene compasjon coe mi"—e anciano di setenta i siete anja ta bisa Cromwell—"mi no tin panja mas na mi curpa: mi tin berguenza di mira mi asina desnudo. Lo mi por a soporta esai ainda, si mi tabatin sikiera algo pa cainta mi curpa, ma, nan ta doena mi asina poco di come akiden, ¡ Dios sabi lo ke mi ta bisa! Na mi edad, stoma di hende tin su necesidadnan; si mi no haja alimento, pronto mi forza lo caba. Mi ta pidi bo pa amor di prógimo, busca pa Rei doena mi su gracia atrobe, i koe é libra mi di e prizon frioe-aki, cam'inda di cera bandido i criminalnan. Esaki ta un servicio, pa cual lo mi keda masjá gradicidoe na bo, i koe Dios lo paga bo, poniendo bo bao di Su cuidao i proteccion misericordioso. Ademas, mi ta pidi bo dos fabor ainda; promé ta, manda un pader aki cerca mi, coe kende mi por confesa, awor koe santoe dianan di Pascu di Nacementoe ta acerca; e di dos fabor ta, mira pa mi haja un boeki di oracion, pa mi reza den e dianan-aki i fortifica mi alma; mi ta pidi esainan como servicio di amor. Nos Señjor doena bo asina un bon anja, manera bo por desea. Den prizon dia 22 di December 1534, scirbir pa manoe di bo pober sirbidor."............

Si nos meste kere algun scirbidor di historia, Rei Enrique VIII tabata kier a spera promé morto natural di Fisher, koe lo no por a soporta tantoe martirizacion muchoe largoe. Mientras tantoe, Papa Clemente VII a moeri i Pablo III a sigié; un di promé cordamentoenan di e Papa nobo tabata pa premia heroismo i talento di Fisher, nombrando é Cardenal, Ora Enrique VIII a haja sabi koe un encargado di Papa tabata na biaha pa Inglaterra coe n'e noticia glorioso-ai, el a prohibi e encargado di desembarca na Dover, i na mes tempoe el a manda Cromwell na prizon di Fisher pa informa ki impresion e distincion di Papa lo a haci riba e obispo.

"Milord"—Cromwell a poentra Fisher—"¿ kiko lo bo bisa si bo sabi koe Papa a nombra bo Cardenal? ¿ Lo bo acepta e titulo-ai?"

"Pa mi, lo mi considera mi indigno di esai—Fisher a respondé—ma si Papa mandé pa mi como homenage di mi comportacion, lo mi cai na roedia i acepté, doenando asina prueba di mi respeto i reconocementoe."

Ora Rei Enrique a tende e respondi di Fisher el a bisa: "*Anto ta riba su lomba lo e carga su bonetji di Cardenal, pasobra lo mi lo no largé coe cabez p'é bistié.*"

Dia 31 di November 1534 Parlamento a acepta e ley, koe ta declara traidor na Patria toer esnan koe nenga Rei di Inglaterra título di Soberano di Iglesia den Inglaterra.

Fisher lo tabata tratar i matar segun e ley-aí; promé nan a corda di martiriza e santoe obispo asina tantoe, te koe lo el a haci e huramentoe impio na Rei, como cabez espiritual. Ma nan no a logra esaí; e ora nan mester a busca di haci Fisher papia algo contra supremacía di Rei: anto nan lo por a sentencié.

Un tal Rish a doené pa comete e baheza-aí. El a bai bisjita e cardenal coe muchoe bondad den su prizon i el a bisé, koe awor Rei tin algun preocupacion coe su título espiritualnan i koe S. M. kier a tende Fisher su opinion. Rish tabata papia coe asina tantoe confianza, koe por fin Fisher a bisé: "Si mi ta corda bon, mi a papia mas be coe S. M. riba e asunto-aki; i awor koe mi no tin sino algun dia mas di bida, lo mi no troca mi palabranan; mi ta corda awe mescos koe ajera, es ta, koe Rei meste deshaci di e título impio-aí, si é tin cuenta coe su salbacion." Es-akí tabata basta. Poco despues Fisher mester a parce dilanti di hueznan, nombrar espresamente p'e asuntoe-aí. Nan a lesa su *acusacion*. E obispo tabata acusar koe el a busca, pretende i prüba coe falsedad i traicion di lamanta contra Rei su dignidad realnan, esta, contra su título i nomber di Hefe Supremo di Iglesia. E crimen-aí tabata cometer, ademas di otro lugá mas, den prizon dia 7 di Mei 1534, na oenda Fisher a bisa: *Rei no ta cabez di Iglesia.* Rish a lamanta for di su lugá pa afirma, koe el a tende e inhurianan-aí. E ora-aí Fisher a comprende e baheza coe cual nan a haci é doena su opinion; p'esai é no a busca di hustifiké; ménos ainda el a apela na condescendencia di hueznan, i *é tabata sentenciar pa su cabez ta kitar.*

Nan a bolbe hiba Fisher na su prizon, Aiden el a bai preparé coe oracion p'é parce dilanti di Dios. Dia 22 di Juni mainta oficial Kingston, hefe di prizon, a bin lamanta Fisher for di sonjo, ma casi é no tabata sabi di ki manera lo el a coeminza papia. "Milord — Kingston a bisa" Fisher temblando porfin — "bo ta asina bieu, asina maloe, asina cabar, i un dia mas o ménos ....Milord, voluntad di S. M. ta, koe awe mainta;......"

"Mi ta gradicí bo" — Fisher dici. "mi ta comprende bo; ¿ ma ki ora?"

"Pa nueb'or, Milord."

"¿ I ki ora ta awor?"

"Cincoe a bati."

"¿ Cincoe? Anto mi tin tempoe ainda pa droemi maske ta dos ora mas. Larga mi sosega anto."

"Voluntad di S. M. ta, Milord, koe bo no papia muchoe largoe coe pueblo."

"Su Magestad lo ta satisfecho."

Despues di e combersacion-aki Fisher a bolbe pega sonjo, Pa sjet'or el a lamanta, i é tabata busca den su panja kibrarnan esnan di ménos malos: por último nan a permitié haja panja i boeki. Kingston a puntré: ¿ "Pa kiko toer e cuidao-ai, Milord?"

I Fisher a respondé: "Pasobra awé mi ta bai casamentoe; awé mi ta casa coe morto i riba un dia di fiesta hende meste bisti toer kiko é tin di mihó. Kingston! doena mi mi faha, pa mi pasé na mi garganta." I ora Kingston tabata hari coe tristeza, Fisher a sigi bisa: "Sigur, e garganta-aki ta pertenece na Dios, koe a doena mi é; mi meste tene masjá cuidao di djé."

Mientras tantoe cadalzo tabata preparar, i nan tabata spera e condenado. Fisher a pidi su Testamento Nobo, koe el a habri, mientras é tabata bandona su prizon. Distancia di su prizon te na lugá di ehecucion tabata hopi milla. Nan tabata carga Fisher riba un stultji, pasobra ja é no por a camna mas despues di tantoe martirizacion.

Porfin nan a jega n'e lugá di terror: Cardenal Fisher a doena un di wardanan tene su boeki, él a bira cara pa pueblo i el a bisa: "*Mi ta moeri pa mi fé santa; loso pidi pa mi: mi Dios, ricibi mi alma i spaar Rei i su pueblo*".

El a hiaca roedia, coe un boz contentoe el a canta *Te Deum Laudamus*, é mes a pone su cabez blancoe respetable riba blokki di cadalzo i n'e mes momentoe hacha di burdugo a cai riba su garganta i boela su cabez for di su curpa. Despues su cabez tabata poner na exhibicion cincoe dia largoe riba puente di Londen i porfin nan a tiré den rioe Temis. N'e tempoe-ai a circula un lejenda den pueblo, koe cara di e Mártir a keda sin danja i koe de vez en cuando é tabata haja un coló corá sobrenatural, mientras tabata parce manera koe su boca tabata habri, como si é kier a papia, mescos koe nos ta lesa di algun di mártirnan di promé-ajá. Curpa di e Cardenal a keda riba e cadalzo te anochi, koe wardanan a bin cohé i hibé na Cementerio di All-Hallows Barking. Mas despues sinembargo nan a bin trécé for di e cementerio-ai na kapel di San Pedro Banden, banda di restonan di Fisher su amigoe Tomás Morus.

Ora morto di e santoe Obispo tabata conocir, un gritoe di indignacion a lamanta den henter mundoe Catolica. Papa Pablo III a drama lágrima ora el a ricibi e noticia horrible, sí, el a jama toer principe Catolicanan pa toema medida contra un tirano, koe tabata poersigi Santoenan di Señjor asina tantoe. Tres siglo despues nos Soberano glorioso, Papa Leon XIII, lo bin haci husticia na lágrimanan di Pablo III i aumenta cuadro di nos héroënan coe algun figura noble, koe a prefera martirio i morto di mas infame promé nan renega nan fé.

PATER DONDERS.

De Missie van Suriname werd in 't begin van dit jaar zwaar beproefd door het overlijden eens allervoortreffelijksten missionaris, den zeereerw. pater Petrus Donders. Hij was een grijsaard van zeven-en-zeventig jaren allen geheiligd door een vlekkeloos leven; vier-en-veertig jaren lang droeg hij als priester-missionaris het *pondus diei et aestus* onder den verzengenden hemel van Suriname en was het twintigste jaar van zijn religieus leven ingetreden. Nederig in zijn eigen oog, werd hij hoog vereerd door allen, door zijn bisschop, door zijn medebroeders, door zijn bekeerlingen, door Roomsch en Onroomsch. Hij was geboren te Tilburg 27 October 1809.

Van 16 September 1842, dag waarop de de zeereerw. heer Donders te Suriname landde, tot het einde van 1855 was het hoofdverblijf van dezen gevierden priester in de stad Paramaribo. Vol van den vurigsten ijver, was hij van den beginne af aanhoudend werkzaam; en, opgewassen tegen allerlei vermoeienis, behoefde hij maar uiterst zelden zijn bezigheden wegens ziekte te staken. Alleen tijdens een epidemie van gele koorts in 1851 werd hij als slachtoffer zijner zelfopoffering door die ziekte aangetast en op den rand des grafs gebracht. God echter spaarde zijn kostbaar leven.

De bekeering der heidensche plantage-slaven was al aanstonds het werk, dat hem het meest ter harte ging. Hij was de eerste priester, die kort na zijn aankomst in de kolonie *geregeld* plantage-bezoek op zich nam in de Beneden-Suriname en Commewijne. Veeltijds bezocht hij ook nog de plantages in de Boven-Suriname, alsmede die in de Saramakka. Bij dat alles heeft nog meermalen de bediening der geheele stad Paramaribo op hem alleen gerust.

De eerw. heer Donders genoot het volste vertrouwen der kerkelijke overheid. Vandaar dat hij gedurende de afwezigheid van Mgr. G. Schepers, benoemd bisschop van Mallipotmes, met de uitoefening der geestelijke rechtsmacht belast werd (van Mei 1853 tot September 1854). Uitgenoodigd om onder de Vaders van het eerste Provinciaal Concilie van Trinidad zitting te nemen, werd hij hiervan alleen door overwegingen, die de zorg voor de zielen hem ingaf, teruggehouden.

In 1856 ging de edelmoedige priester zich wijden aan het heil der ongelukkige melaatschen. Alles bijeengerekend, heeft hij meer dan vijf-en-twintig jaren bij dezen doorgebracht. Niets kon hem ooit voor de uitoefening van zijn H. Bediening doen terugschrikken. Hij was alles voor deze ongelukkigen, om hen allen voor Christus te winnen. Dikwijls ontdeed hij zich van zijn kleederen, om de naaktheid der armen te dekken. Op zijn reizen stelde hij zich tevreden met het ruwe voedsel der negers. Zoo lang hij seculier geestelijke was, zonderde hij slecht zooveel van zijn inkomen af als voor een allersoberst voedsel tot behoud des levens volstrekt noodig werd gerekend; al het overige schonk hij aan de armen. Pater geworden, kon hij niet ontveinzen, dat het hem strijd gekost had, „*zijn kistje met dubbeltjes voor de armen*" te moeten afgeven en daarover niet meer onafhankelijk te kunnen beschikken.

Alvorens naar Suriname te vertrekken en zich aan de Missiën te wijden, had de eerw. heer Donders reeds de neiging gevoeld tot het kloosterleven en herhaaldelijk pogingen aangewend om er toe te komen. Doch alles tevergeefs! God wilde den ijvervollen man in Suriname, en daar kon destijds aan het vestigen eener kloostergemeente niet gedacht worden. Maar toch, van het begin zijner komst af leidde deze voorbeeldige priester er een waar kloosterleven; zoo nederig, zoo ingetogen, zoo vol van den geest van gebed en versterving was hij, dat hij maar alleen de geloften en een overste behoefde, om religieus te wezen.

Geen wonder, dat zoo iemand de komst der Paters Redemptoristen, bij wie hij zich reeds in zijn jeugd had aangemeld, juichend tegemoet zag en door Mgr. Swinkels, daartoe door den hoogwaardigsten Pater-Generaal gemachtigd, met blijdschap in de Congregatie werd opgenomen. Door het afleggen der HH. Geloften den 24 Juni 1867 mocht hij zich voor eeuwig aan Jesus Christus wijden.

Door medelijden bewogen met het lot der nog geheel heidensche Indianen, richtte de vurige Apostel in 1868 zijn schreden naar de uitgestrekte bosschen aan de Boven-Saramakka-, de Tibiti- en de Wojambo-rivier en later naar die aan de Maratokka. Daar wonen de Indianen, aan wie pater Donders de boodschap des heils ging brengen. Zijn missieveld bedroeg minstens twee maal de oppervlakte van Nederland. Bijna alle Indianen, die hier het geloof hebben aangenomen, danken het naast God aan pater Donders.

Nog in de maand November des vorigen jaars deed de eerbiedwaardige grijsaard een reis naar een Indianenkamp in de Maratokka; hij besteedde er 19 dagen toe, 19 dagen in een roeibootje!

Heidensche negerslaven, — armo, gevreesde en van de maatschappij afgesloten besmettelingen, — wilde, nog onbeschaafde volksstammen, waarlijk, dat zijn *verlaten zielen*, en aan haar is heel het leven, heel het priesterleven van dezen waren vriend der menschen gewijd geweest!

Op het Veld van eer, midden tusschen zijn paalaatschen, is hij gestorven gelijk hij het gewenscht had.

Op Oudejaarsavond verkondigde hij hun voor het laatst het woord Gods. Op Nieuwjaarsdag gevoelde hij zich daartoe niet meer in staat, wat hem niet weinig moet bedroefd hebben, te meer nu deze dag op een Zaterdag viel en de allerdevootste dienaar van Maria nooit verzuimde de heerlijkheden zijner goddelijke Moeder Zaterdags te verkondigen. Hij kon zelfs de H. Mis niet meer lezen.

Hij leed wel veertien dagen lang, doch met heilige gelatenheid en vreugde. Hij bleef zijn geliefkoosde deugd, de versterving, tot het einde toe beoefenen en gaf op den 14 Januari des middags om half vier zijn schoone ziel aan God weder.

Te Batavia, waar hij zooveel liefde bewees aan anderen, en jegens zich-zelven zulke gestrengheden pleegde, — waar zijn onophoudelijke verzuchtingen ten hemel gingen en hij de nachten wakend doorbracht voor het Allerheiligste, verbeidt zijn lichaam de heerlijke verrijzenis.

Hij ruste in vrede!

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

— Gedurende deze en ook de volgende week zal Zijne Doorl. Hoogwaardigheid, Mgr. de Apostolisch Vicaris van Curaçao afwezig zijn om de kerkelijke Visitatie te houden in de buiten-parochiën.

— Woensdag l. l. is de *Paardenspoorweg* geopend ten dienste van het publiek.

— Den 8sten dezer heeft te St. Domingo een brand gewoed, welke een schade van $12.400 veroorzaakt heeft. Met den meesten lof getuigen de bladen dier hoofdstad van de Curaçaosche Kolonie, die zich door het verleenen van tijdige en krachtdadige hulp ten zeerste onderscheiden heeft.

(*De Frijmoedige.*)

NEDERLAND.

— Bij Kon. Besluit zijn de Heeren P. C. Gorsira en L. V. Leyba, met ingang van den tweeden Dinsdag der maand Mei a. s., benoemd tot leden van den Kolonialen Raad in de Kolonie Curaçao.

— Een Orangist komt in het *Dagblad van Zuid-Holland* op voor het „Orange, blanche, bleue", als de rechtmatige kleuren onzer nationale vlag. Hij verlangt dat de Regeering zich uitspreke over het regeeringsbesluit — als er een is — waarbij het „rood" in de plaats van het „oranje" is gekomen. En ook mocht er een zoodanig besluit bestaan, dan verlangt schrijver dat men er op terugkeere.

Want dat deze kleur (zoo zegt hij) het oranje, en niet het rood, in onze vlag behoort, houdt schrijver dezes voor een uitgemaakte zaak, en wel op de volgende gronden.

Vooreerst; „waaraan herinnert ons het rood?" Daargelaten nog de kwade reuk, in welken dat rood tegenwoordig staat, herinnert het ons aan niets, en heeft het dus niet het minste recht om het schoone oranje uit onze vlag te verdringen.

„Maar het „oranje". Dat is geheel iets anders! — Dat oranje herinnert ons in de allereerste plaats aan het Vorstenhuis, waaraan Nederland zoo groote verplichtingen heeft; verder aan den roemrijken 80jarigen strijd, aan Willem I, Maurits, Frederik Hendrik, aan het treurjaar 1672, toen ons Vaderland, van vier kanten besprongen, door het beleid van een Willem III, van den ondergang werd gered; aan De Ruyter, de Trompen, enz., enz., te veel helden, om ze allen te noemen. Dit alles zou alleen reeds voldoende zijn om het oranje in onze vlag te voeren. Maar er is meer. De veldteekens — vaandels en standaarden — bij ons leger zijn oranje; de sjerpen onzer officieren zijn oranje; de kokarde is oranje; het hart der sabel-dragons is oranje; de linten der bronzen, zilveren en gouden militaire medailles zijn oranje; dat van de Antwerpsche Citadel eveneens; van de Militaire Willemsorde oranje met strepen van Nassau's blauw. Toen koning Willem II een eereteeken instelde voor langdurigen, eervollen dienst als officier, liet hij dat eereteeken dragen aan een lint van *oranje*-wit-blauw. Toen Willem III den vorm van dat eereteeken in 1866 wijzigde, liet hij het lint onveranderd. Nergens en nooit een spoor van *rood*. Uit dit alles blijkt dus genoegzaam dat de oranjekleur, niet de roode, voor onze vlag de verplichtende is.

Zij is de oudste en heeft dus de meeste rechten, die haar alleen in tijden, toen men meende het ook buiten het Huis van Oranje te kunnen stellen, zijn ontnomen, doch altijd terstond weder in eere zijn hersteld zoodra zulks ook met onze Stadhouders het geval was.

Daarenboven blijkt uit de boven door mij opgegeven détail-punten zonneklaar dat het orange-blanche-bleue ons Vorstenhuis nog altijd zeer ter harte blijft gaan. Is het dan geen plicht van de zijde der onderdanen, te toonen dat zij ook in dit opzicht met hun Vorst sympathiseeren? Bij alle gelegenheden tooien zij zich met het „oranje", nooit met „rood"; waarom moet dan onze heilige, onze roemrijke vlag, voor welke een Claassens en Van Speyk het leven lieten, een anti-nationale kleur dragen?

— De *Mechelsche Courant* bevat de tijding dat de gevierde vlaamsche dichter Lodewijk de Koninck een gedicht heeft voltooid: „Kerk en Paus", met het oog op het gouden priesterfeest van Z. H. Leo XIII. Ieder die de Nederlandsche letteren lief heeft, ziet met ongeduld dit dichtstuk tegemoet. Het Davidsfonds (afdeeling Mechelen) heeft het genoegen reeds gesmaakt dit werk te hooren. Het blad zegt o. a.:

„In breede, machtige trekken geeft de dichter ons eerst het overzicht van de kerkelijke geschiedenis, dat wij als een overschoon tafereel bewonderen. Wij zien er beurtelings de Kerk uit de catacomben oprijzen en de wereld tot de leer van Christus winnen; de invallen der Barbaren, de Kruistochten, de middeleeuwen en haar kunsten, de opkomst van het Protestantisme en de beroerten der 16e eeuw, de Fransche omwenteling. Ook wordt de rol der Kerk te midden van de opkomende omwenteling en de aanstaande invallen der hedendaagsche kunnen, op krachtige wijze afgeschilderd. De beelden van Petrus, van Leo I, van Gregorius den Groote en van Leo XIII, zijn op onvergelijkbare wijze geschetst. Een Orde aan Leo XIII, waarvan elke dichtregel van geestdrift trilt, sluit dezen jubelzang, die, wij herhalen het, een meesterstuk is allerzins waardig aan Zijne Heiligheid den Paus bij zijn gouden priesterjubilé te worden opgedragen.

BUITENLAND.

ROME — De toespraak, waarmeê de H. Vader bij gelegenheid van zijn kroningsfeest het H. College heeft geantwoord op zijn gelukwenschen, bij monde van den Kardinaaldeken Sacconi aangeboden, heeft ook onder de liberalen een diepen indruk gemaakt. Voor ditmaal heeft men zich van elke boosaardige commentaar onthouden, en zelfs toonde men zich uiterst vrijzinnig in het opnemen der voornaamste zinsneden uit de pauselijke rede, ook waar het de Romeinsche Quaestie gold. Wellicht is die houding in de gegeven omstandigheden niet zonder beteekenis. Inderdaad, de Romeinsche Quaestie, die opgelost heette, blijft aan de orde, en zelfs de Italiaansche liberalen kunnen zich daaromtrent niet meer „van de dommen houden." Een hunner organen, de *Corriere di Roma*, spreekt zich volgender wijze er over uit: „Niemand in Italië ziet niet in, dat ons Vaderland een ontzettende zedelijke kracht, een vermeerdering van prestige zou kunnen winnen door den vrede, d. w. z. een *modus vivendi* met het Pausdom. De denkbeelden van Achilles Fazzari, die de eer hebben genoten door de geheele Europeesche pers te worden besproken, kunnen slechts voor oppervlakkige of verblinde beoordeelaars den schijn hebben als ontsproten zij aan een ziekelijk brein; indien men onpartijdig en onbevooroordeeld den tegenwoordigen toestand van Italië en geheel Europa gadeslaat, zal men er heel anders over denken. Als die denkbeelden in hun waren zin worden verstaan, en beschouwd in het licht der politiek-sociale feiten, met het oog op een breede toepassing van het recht, dat de Katholieke Kerk heeft om vrij te leven en vrij zich te doen besturen, dan vormen zij een onderwerp van ernstige overweging voor iederen Italiaan, die het goed meent met zijn Land. Daarom veroorloven wij ons, de hoop te doen herleven van hen die zoozeer erlangen, ook in Italië mogelijk te zien wat in andere Landen werkelijkheid is: de vereeniging namelijk van de twee machten, die aan ons Vaderland zooveel roem verschaffen en die, in vrede samenwerkend, een nieuw tijdperk van voorspoed en grootheid zullen openen."

— Misschien moet men ook in de Romeinsche Quaestie en in de eventueele diplomatieke tusschenkomst van zekere Mogendheden ten gunste van den H. Stoel de verklaring zoeken van den buitengewoon langen duur der laatste ministerieele crisis. Ziehier de verklaring. Toen de crisis uitbrak, was men reeds aan het onderhandelen over de toetreding van Italië tot Duitsch-Oostenrijksch bondgenootschap en over de voorwaarden, daarbij aan Italië te stellen. Duitschland en Oostenrijk zouden zich hebben verbonden tot het bevorderen der wenschen van Italië wat de Middellandsche Zee betreft en tot een schikking omtrent een eventueele uitbreiding van het Rijk naar het Noorden en Oosten. Maar daarentegen zou, als tegemoetkoming aan den H. Vader, in dank voor zijn tusschenkomst in de Septennaats-quaestie, door Berlijn, en aldus ook door Weenen, de bemerking zijn gemaakt, dat de toestand van den Paus niet altijd blijven kon zooals hij thans is, d. w. z. onduldbaar. Er dient echter opgewezen, dat — welke verbeteringen het officieële Italië ook in deze mocht willen aanbrengen — één beginsel altijd moest gehandhaafd worden: „De Paus alleen kan beoordeelen in hoever hem zijn vrijheid en onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd schijnen."

— Behalve de 10,000 fr., die Z. H. op den dag van zijn kroningsfeest aan de armen van Rome heeft doen uitreiken, zond de Paus er 20,000 fr. voor de slachtoffers der aardbevingen in Ligurië.

BERLIJN.— Gelijk reeds vroeger aan onze lezers vermeld is, heeft de Duitsche Rijksdag den 10den Maart met groote meerderheid de legerwet in den zin der Regeering, d. i. met inbegrip van het Septennaat, *aangenomen*.

De zittingzaal was op dien dag dicht bezet en de ruimten voor het publiek waren over en over vol. Kwart over één werd de zitting geopend. Prins Bismarck was present, doch heeft niet gesproken. Even als bij de eerste lezing, werden bij de tweede lezing in het geheel geen eigenlijke redevoeringen meer gehouden. Alles bepaalde zich tot formeele verklaringen. Bij § 1 werd terstond het woord gevraagd door den voorzitter van het Centrum, den vrijheer Von und zu Franckenstein, die een Verklaring voorlas van den volgenden inhoud:

„Namens de groote meerderheid mijner politieke vrienden en in mijn eigen naam verklaar ik het volgende: — Ook na vernieuwde grondige overweging, vermeenen wij in zake de thans in behandeling zijnde aangelegenheid op *hetzelfde standpunt te moeten blijven staan*, dat wij tijdens de beraadslaging daarover in den vorigen Rijksdag hebben ingenomen en hetwelk bij de stemming op 14 Januari ll. zijn uitdrukking vond. Wij willen eenerzijds de volle door de Bondsregeeringen gevorderde legersterkte op voet van vrede toestaan, anderzijds echter den duur der toestemming tot een korteren beperkten dan den voorgeslagen termijn. Wij nemen daarbij als vanzelf sprekend aan, dat, indien na afloop van den termijn de toestanden zulks zouden vorderen, een verlenging van den duur der geldigheid moet plaats vinden. Bij den thans veranderden parlementairen toestand, waarin wij tegenover een aaneengesloten en voor compromis-pogingen op dit punt niet toegankelijke meerderheid staan, is ons de mogelijkheid benomen, om dit ons standpunt volkomen te doen gelden.

„Een *verwerping* van het Ontwerp zou den schijn kunnen geven, alsof wij de gevorderde getalsterkte op voet van vrede niet wilden toestaan — terwijl wij juist willen, dat zij worde toegestaan. De *onveranderde aanneming* is ons *onmogelijk*, omdat wij in den voorgestelden duur der toestemming nog steeds een gevaar voor het grondwettig budgetrecht zouden zien.

„Onder die omstandigheden blijft ons niets anders over dan, onder aflegging dezer Verklaring, ons van deelneming aan de stemming te onthouden.

„Gelijktijdig wijzen wij alle gevolgtrekkingen af, welke uit den thans onder geheel exceptioneele tijdsomstandigheden aangenomen termijn zouden kunnen getrokken worden voor de toekomst.

„Wij behouden ons voor, bij eene nieuwe vaststelling der legersterkte op voet van vrede, voor *het grondwettig recht* naar *onze* opvatting op te komen. Aan de verdere discussiën zullen wij niet meer deelnemen, tenzij eventueele aanvallen zulk zouden noodig maken."

Niet *alle* leden van het Centrum hadden zich bij deze fiere verklaring aangesloten. De grijze Peter Reischenspenger met *zes* zuidduitsche Centrumsleden en den partijloozen, doch gewoonlijk met het Centrum gaanden Badenschen vrijheer Von Hornstein, hadden besloten ditmaal uit aanmerking van de buitengewone toestanden voor het Septennaat te stemmen.

— Wegens ongesteldheid van den Keizer heeft de Keizerin den 27 Maart j. l. een afscheidsaudiëntie verleend aan Mgr. Galimberti, privaat Secretaris van den Paus die Z. H. bij den 90sten verjaardag des Keizers vertegenwoordigd heeft. Bij die gelegenheid sprak de Keizerin tot den Secretaris: "Het schijnt mij alsof ik U al lang ken, Monseigneur! In naam van den Keizer vraag ik den H. Vader te bedanken. Zeg hem welk een groot belang wij in zijn persoon stellen, en dat wij de vurigste wenschen koesteren voor zijn welzijn."— Mgr. Galimberti heeft een eigenhandigen brief van den Keizer aan den Paus naar Rome medegenomen. Naar men zeide zou Galimberti na Paschen naar Berlijn terugkeeren, want dan zou er zich beter gelegenheid voordoen voor de beraadslagingen over politieke zaken, waarmeê hij belast was.

LONDEN.— Het verzet van de Iersche boeren tegen de dwangmaatregelen der Engelsche grondeigenaars blijft nog steeds duren, te meer daar de grondbezitters door de houding van het ministerie Salisbury in hun verdrukkingsregime worden aangemoedigd. Het drijven tegen de Ieren is nu eenmaal één lievelingsdenkbeeld der Engelschen en de geest van verzet der tegenpartij wordt bijna stelselmatig onderhouden door overdreven dwangmiddelen, waarin het kabinet Salisbury, ook al wordt het bestreden door de liberale partij, geen verandering zal brengen.

— De *Weekly Register* meldt dat er ter gelegenheid van het gouden Kroningsfeest van Koningin Victoria en het 50jarig priester-jubilé van Z. H. Paus Leo XIII verwisseling van gelukwenschen en geschenken zal plaats hebben tusschen beide Souvereinen. De Koningin zal Z. H. een kostbaar *Missale* aanbieden en de Paus zal H. M. een prachtig mozaiek toezenden.— Men beweert dat de Paus en Koningin Victoria persoonlijke kennissen zijn. Zij hebben elkander eerst ontmoet in Brussel, toen Pecci Nuntius was en de Koning van België een groot banket gaf ter eere van zijn Koninklijke gast. Bij die gelegenheid heeft Pecci, als *doyen* van het *Corps Diplomatique*, plaats genomen naast de Koningin en onderhield met haar een lang en levendig gesprek. Naderhand toen Kardinaal Pecci te Londen kwam, werd hij in audientie bij de Koningin ontvangen. De Paus spreekt dikwijls over deze mondgesprekken, en 't is zeker het eenigste voorbeeld van zulk een bijeenkomst sedert de Hervorming.

ST. PETERSBURG. De mislukte aanslag op den Czaar wordt nu ook door het Russische regeeringsblad *officieel* vermeld, met dit onderscheid alleen, dat het aantal gearresteerde studenten van zes inkrimpt op drie. „Op 13/1 Maart, des voormiddags ten 11 uur." zoo luidt het officieele bericht, „zijn op het Newsky Prospect drie studenten der Peterburgsche Universiteit in hechtenis genomen. In hun bezit vond de politie ontplofbare bommen. De studenten bekenden, dat zij behooren tot een misdadig geheim genootschap. De bommen waren geladen met dynamiet en looden kogeltjes, welke gevuld waren met strychnine."

De Weener correspondent van de *Times* vernam uit St-Petersburg, dat de gearresteerden en hun medeplichtigen *geen nihilisten* zijn, maar behooren tot een zamenzwering van hooge ambtenaren en aanzienlijke landheeren, die geenszins de vermoording van den Czaar beoogden, maar hem enkel wilden plaatsen voor de keuze tusschen aftreden of een Constitutie verleenen om aan het absolutisch regeerstelsel een einde te maken. — Hoe deze lezing te rijmen valt met bommen van dynamiet en strychnine, begrijpen wij niet recht; na het aanwenden van zulke argumenten *ad hominem* zou voor het verdere alternatief allicht niet veel gelegenheid meer geweest zijn!

Uit het gebeurde maakt de *Nat. Ztg.* de gevolgtrekking, dat Rusland blijkbaar in zijn eigen land genoeg te doen heeft om geen buitenlandschen oorlog te kunnen wenschen. De officieuse *Post* daarentegen meent, dat het oorlogsgevaar er door verergerd wordt. In een zoo ernstigen toon, dat het de algemeene aandacht trekt, voorspelt dit vaak geïnspireerde orgaan van prins Bismarck, dat de Czaar nu allicht in een wanhopige politiek zal vervallen: óf een fatalistisch toegeven en *laisser-aller*, óf een krampachtige krachtsinspanning op het gebied van buitenlandsche waagstukken; maar, zoo besluit de *Post*, het laatste is het waarschijnlijkste.

CARACAS.— In antwoord op de openingsrede van den president Guzman Blanco laat het Congres zich uit in de volgende termen betreffende de Guayana-quaestie:

„Met smart en tevens met voldoening heeft het Congres het einde der openingsrede van den President gehoord. Met smart, wijl de inval, dien Engeland gedaan heeft in ons grondgebied Guayana, zijne grenzen van Essequibo overschrijdende, niet verkrachting van het concordaat van 1850, ten duidelijkste bewijst het misbruik van macht, dat de Britsche Natie over ons zwak Vaderland wil uitvoeren; en met voldoening, Heer, om het besef, de bedachtzaamheid, wijsheid en onverzettelijke vaderlandsliefde, waarmede gij deze zoo ingewikkelde en de belangrijkste onzer buitenlandsche zaken geleid hebt en nog leidt. Het is noodzakelijk om het onbetwistbare recht van Venezuela tegen elken prijs te handhaven. Het is eveneens noodzakelijk alle Natiën, onze Zusters van Amerika, in kennis te stellen met deze onmiskenbare schending van eigendom en recht, ten einde het heele Vasteland te doen begrijpen dat een der machtige Rijken der oude wereld, gedreven door de onedele zucht naar verovering, de wijze, en heilzame leer in 1823 door den grooten Amerikaanschen President Monroe verkondigd, geschonden heeft.

Al de leden van het Congres prijzen uwe handelwijze. Het geldt hier de onschendbaarheid van het rechtsgebied der Republiek, en nimmer zal deze beter gehandhaafd en verdedigd zijn dan nu zij U aan het hoofd heeft; zoodat men wel zeggen kan, dat Uwe tegenwoordigheid in het Nationaal Bestuur providentieel is; want van Uwe praktijk, van Uw gezag en talent, hoopt het Vaderland een zoowel billijke als voldoende oplossing in deze belangrijke quaestie.

Als Engeland, zoo als het te hopen is, ons als een beschaafd Land behandelt, zal het zonder twijfel het middel van scheidsrechterlijke uitspraak niet verwerpen, als zijnde dit een beschaafd en rechtvaardig middel. Als dat groote Rijk denkt dat het gelijk heeft en in bezit is van zijne rechten, moet het niet aarzelen de ontleding van het ecne en het andere aan de uitspraak van een onpartijdig rechter te onderwerpen. Is het niet, de zucht naar verovering, zoo gevloekt door de beschaving onzer eeuw, wat Engeland gedreven heeft zoo te handelen, dan moet het recht hier zegevieren.

Maar nu, als Pomaron voor de Engelschen is wat Rubicon voor Cæsar was, dan is de beleediging niet alleen aan Venezuela aangedaan, maar is eene uittarting aan alle landen van het vrije en onafhankelijke Amerika gericht."

PANAMA.— De Boot *Professor Woermann*, van de Hamburg-Amerikanische Packetfahrt Actien Gezelschaft, wordt elk oogenblik hier verwacht, rechtstreeks uit Liberia, Afrika, met een lading negers bestemd voor de werkzaamheden aan het Kanaal.

Er wordt ook met zekerheid verteld, dat de „Maatschappij der Openbare Werken" binnen korten tijd een groot aantal Chineezen zal laten uitkomen voor datzelfde werk.

CONSULADO DE ESPAÑA EN CURAÇAO.

Tengo el honor de poner en conocimiento de este Comercio, los capitanes de buques y demas interesados que he venido á renunciar el cargo de Vice-Consul de España el Sr. Don M. P. CURIEL.

Curacao á 18 de Abril de 1887.

El Consul de España,

WM. HENRIQUEZ.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren en gouden VOORWERPEN, beleend bij de *Spaar- en Beleenbank* van 1 Juli t/m. 31 December 1884, onder Nos. 7824 T t/m. 2691 V, zal plaats hebben op Donderdag, den 28sten dezer en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door aanzuivering der interesten.

Curaçao, 7 April 1887.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANOENCIO.

Beendemeentoe na fiendisji di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1 di Juli te 31 di December 1884 bau di No. 7825 T te 2691 V, lo tien loega Djaweebs, dia 28 di April, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonán di e preendanan aji bin paga nan intres afin di evita nan beendemeentoe.

Corsouw, 7 April 1887.

President,

M. P. CURIEL.

TE KOOP.

HET HEERENHUIS met koraal en bijgebouwen, gelegen in de *Concentie-Steeg*, Overzijde, toebehoorende aan Juan M. de Pool.

Te bevragen bij

Mev. JUAN M. DE POOL.

Curaçao 9 April 1887.

BERICHT.

De verkoopingen van de roerende goederen behoorende tot, den boedel van wijlen den Heer *A. J. Jesurun*, zijn tot later uitgesteld.

Curacao 1 April 1887.

Namens de benificiaire Erfgenamen

De praktizijn,

A. M. CHUMACEIRO Az.

TE KOOP.

HET HUIS No. 5 met erf, staande en gelegen op Scharlo.

Nadere inlichtingen verstrekt

C. M. DE HASETH.

ADVERTENTIE.

Het bestuur van de ST. JOZEF-GEZELLEN VEREENIGING maakt het publiek bij deze bekend, dat het volgens Art. 10 van het Herzien Reglement dier Vereeniging, goedgekeurd bij Gouvernements beschikking van den 24 dezer maand No 267, alhier een kleer- en schoenmakerij heeft opgericht in de Willemstad, Heerenstraat, Huis No (naast de *Casa Azul*), onder den naam van LA UNION, en dat de Heeren L. M. RHODE en CORNELIS DOVAL volkomen gemachtigd zijn tot het besturen en beheeren daarvan. Tevens maakt het Bestuur bekend dat in LA UNION steeds een groote voorraad van alle soorten van nieuwe voorwerpen zal voorhanden zijn, die tot kleeren-en schoenmakerij vereischt worden.

Curaçao den 28 Maart 1887.

Namens het Bestuur

President

D. CORSEN.

Secretaris

AURELIO ALVAREZ.

CONSULAAT VAN SPANJE OP CURAÇAO.

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING TE BARCELONA IN SPANJE.

Ondergeteekende maakt bekend, dat op zijne uitnoodiging de heeren *E. D. E. van den Bossche, Herman C. Henriquez, Dr. A. D. Jesurun, Mordy. S. L. Maduro en Mr. R. M. Ribbius* zich als Commissie hebben geconstitueerd tot inzending van voortbrengselen uit de kolonie Curaçao, naar de Internationale Tentoonstelling te Barcelona in Spanje, welke aldaar van September 1887 tot Mei 1888 zal worden gehouden.

Die tentoonstelling biedt eene gunstige gelegenheid aan, om de degelijkheid van hetgeen onze kolonie opbrengt te doen uitkomen, en om handelsbetrekkingen in de belangrijkste haven- koop- en fabriekstad van Spanje aan te knoopen.

Curaçao den 30 Maart 1887.

De Consul van Spanje

WM. HENRIQUEZ.

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING TE BARCELONA IN SPANJE van September 1887 tot Mei 1888.

De Commissie voor de inzending van voortbrengselen uit de kolonie Curaçao naar de internationale tentoonstelling te Barcelona in Spanje noodigt de kooplieden, planters, industrieelen, in een woord alle belangstellenden uit, tot het doen van inzendingen van welken aard ook. De leden dezer Commissie, E. D. E. van den Bossche, Herman C. Henriquez, Dr. A. D. Jesurun, M. S. L. Maduro en Mr. R. M. Ribbius zijn steeds bereid tot het geven van inlichtingen en tot het in ontvangst nemen van hetgeen men wenscht ten toon te stellen.

Iedereen, wordt beleefd verzocht om zoo spoedig mogelijk op te geven, welke zaken men voornemens is, in te zenden opdat tijdig de noodige plaatsruimte aan het Uitvoerings-Comité te Barcelona kan worden aangevraagd. Men late de gelegenheid niet voorbijgaan, om te toonen, dat de Curaçaosche producten met eere tegen artikelen van andere koloniën kunnen concurreeren.

Curaçao den 31n Maart 1887.

De Voorzitter,

zet. HERMAN C. HENRIQUEZ.

De Secretaris,

zet. MR. M. R. RIBBIUS.

